

RP 129/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om fordonstrafikregistret, av 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet och av 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om fordonstrafikregistret ändras.

Syftet med propositionen är att effektivisera förfarandena för elektronisk fordonsregistrering. Enligt förslaget ska man i fordonstrafikregistret också få registrera uppgifter om en person som befullmäktigats av den som gör registreringsanmälan. Genom lagen främjas också i övrigt nyttjandet av elektronisk information. Den som är registeransvarig för fordonstrafikregistret ska vid beviljande av körkort och andra tillstånd som krävs av förare ha rätt att med samtycke av den sökande få den sökandes passfotografi och namnteckningsprov av polisen. Trafiksäkerhetsverket ska få registrera uppgifter om vägtransportledare för specialtransporter i fordonstrafikregistret. Dessutom ska man inte längre separat kunna ansöka om spärmarkering i fordonstrafikregistret, dvs. förbud mot utlämnande av personuppgifter, eftersom fordonstrafikregistret automatiskt uppdateras när en spärmarkering förs in i befolkningsdatasystemet.

Genom lagen främjas regeringsprogrammets mål att göra de offentliga tjänsterna användarorienterade och i första hand digitala, så att det för den offentliga ekonomin nödvändiga produktivitetssprånget ska lyckas. Lagen främjar också ett smidigare utbyte av information mellan myndigheterna, vilket är ett av målen i regeringsprogrammet.

I propositionen föreslås det också att lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet och lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen ändras, så att Trafiksäkerhetsverket av Gränsbevakningsväsendet och Tullen får de uppgifter om brott som behövs för lämplighetsprövning i samband med beviljande av undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare och trafiklärartillstånd samt tillstånd att driva bilskola.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	6
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	7
3.1 Ekonomiska konsekvenser.....	7
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	7
3.3 Genomförande av regeringsprogrammet.....	7
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
4.1 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	8
DETALJMOTIVERING	9
1 LAGFÖRSLAG	9
1.1 Lagen om fordonstrafikregistret.....	9
1.2 Lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.....	11
1.3 Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen	11
2 IKRAFTTRÄDANDE	12
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	12
LAGFÖRSLAG	14
Lag om ändring av lagen om fordonstrafikregistret.....	14
Lag om ändring av 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Lag gränsbevakningsväsendet.....	17
Lag om ändring av 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen ..	18
BILAGOR.....	19
PARALLELLTEXT	19
Lag om ändring av lagen om fordonstrafikregistret.....	19
Lag om ändring av 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.....	23
Lag om ändring av 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen ..	24

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Enligt lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) är Trafiksäkerhetsverket den registeransvarige för fordonstrafikregistret. I registret registreras det uppgifter om fysiska och juridiska personer som äger eller innehar fordon. I lagen föreskrivs det om de basuppgifter som ska registreras om fysiska och juridiska personer, om de uppgifter som behövs med tanke på registrets användningsändamål och om registrering av känsliga uppgifter.

Utöver personuppgifter registreras i stor omfattning i registret fordonsuppgifter, t.ex. fordonets tekniska data och identifieringsuppgifter, uppgifter om besiktning och godkännande, uppgifter som gäller registrering, försäkringar, användningsändamål och tillfällig användning, uppgifter om inteckningar samt uppgifter om beskattning och utsökning.

Fordonstrafikregistret får uppgifter från många myndigheter, bland annat Befolkningsregistercentralen, justitieförvaltningen, utsökningmyndigheterna, polisen och Tullen. Dessutom fås uppgifter från andra än myndigheter, exempelvis fordonets tillverkare eller importör, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, förarexamensmottagare och besiktningsförrättare.

Genom den nya lagen om registrering av fordon (175/2015) och de ändringar (176/2015) som 2015 gjordes i fordonslagen (1090/2002) utvidgades möjligheten till elektronisk registrering av fordon. Genom att ändra lagen om fordonstrafikregistret kan förfarandena för elektronisk registrering effektiviseras ytterligare.

Enligt 64 § 3 mom. i fordonslagen kan registreringsanmälan göras via den elektroniska tjänst som tillhandahålls av den som utför registreringen. Enligt den lagen är Trafiksäkerhetsverket och en i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon avsedd avtalsregistrerare de som utför registreringar. Den som gör registreringsanmälan eller dennes ombud kan också lämna in registreringsanmälan personligen till en avtalsregistrerare.

Med utgångspunkt i god kundservice och kostnadseffektivare verksamhetsmodeller ska det vara möjligt att i alla situationer göra elektroniska registreringsanmälningar också med stöd av ett befullmäktigande. För närvarande kan registreringsanmälningar göras med befullmäktigande vid personärenden. Befullmäktigandet kan fastställas genom en anteckning i registreringsbevisets del II eller i ett annat registreringsdokument. Dessutom kan företag använda befullmäktigande i e-tjänster genom att använda Skatteförvaltningens Katso-identifikation, som skapats för företag och genom vilken de kan identifiera sig i myndigheternas e-tjänster.

För privatpersoner har elektronisk registrering med befullmäktigande ännu inte varit tekniskt möjligt, eftersom det inte finns något system för elektronisk verifiering av befullmäktigandet. Den nya lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster trädde dock i kraft den 15 juli 2016. Enligt 3 § 1 mom. 6 punkten i den lagen omfattar stödtjänsterna för e-tjänster en behörighetstjänst som tillhandahåller användarorganisationen uppgifter om personens handlingsbehörighet och behörighet eller andra viljeyttringar. Enligt 4 § 1 mom. i samma lag produceras och utvecklas tjänsten av Befolkningsregistercentralen. I fortsättningen kan information om kundens rätt att handla med stöd av ett befullmäktigande fås elektroniskt via Befolkningsregistercentralens tjänst.

RP 129/2016 rd

Vid personärenden kan befullmäktigandet fastställas efteråt. I dokumenten kan man åtminstone kontrollera om anmälan har lämnats av en befullmäktigad och den befullmäktigades namn. För närvarande kan inte den befullmäktigades namn och personbeteckning registreras i fordonstrafikregistret, så vid elektronisk registrering finns det ingen anteckning om den befullmäktigade. Informationen om en registreringsanmälan som gjorts med befullmäktigande och uppgifterna om den befullmäktigade ska antecknas i registret, så att det vid behov efteråt är möjligt att reda ut vem som med befullmäktigande gjorde anmälan. Möjligheten att anteckna uppgifter om den befullmäktigade i fordonstrafikregistret innebär att även privatpersoner kan använda en befullmäktigad i Trafiksäkerhetsverkets och avtalsregistrerarnas e-tjänster sedan när detta tekniskt är möjligt.

Avsikten är att registren inom transportsektorn i fortsättningen ska föras av Trafiksäkerhetsverket. Enligt 49 § 3 mom. 4 punkten i vägtrafiklagen förordnar Trafiksäkerhetsverket eller polisen att leda trafiken vid specialtransporter. Ursprungligen förordnades ledningen av trafiken vid specialtransporter av Vägförvaltningen. Den 1 januari 2010 överfördes uppgiften till Trafikverket och i juli samma år till Trafiksäkerhetsverket. Sedan dess har Trafiksäkerhetsverket haft hand om alla uppgifter som gäller utbildning till och beviljande av rättigheter för vägtransportledare för specialtransporter. Fram till mars 2014 upprätthölls registret över vägtransportledare för specialtransporter av Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland (SPEK). Då övergick i praktiken också registerföringen till Trafiksäkerhetsverket.

Anvisningen om utbildningen till vägtransportledare för specialtransporter (Liikenneviraston ohjeita 5/2010, på finska), som ursprungligen utarbetades vid Vägförvaltningen och sedan uppdaterades av Trafikverket och för närvarande tillämpas av Trafiksäkerhetsverket, innehåller anvisningar om registerföringen. Uppgifter om kurser för vägtransportledare för specialtransporter och om personer som har fått vägtransportledarrättigheter samt om de personer som är utbildade specialtransportutbildare och som har fått utbildarrättighet registreras. För närvarande föreskrivs ingenting om det berörda registret i lag. Trafiksäkerhetsverket bör få behörighet att registrera uppgifter om vägtransportledare för specialtransporter i fordonstrafikregistret.

Vid ingången av 2016 överfördes behörigheten att bevilja körkort och vissa tillstånd som krävs av förare i vägtrafiken från polisen till Trafiksäkerhetsverket. Enligt körkortslagen (386/2011) ska Trafiksäkerhetsverket bevilja och förnya körkort och de ovan avsedda tillstånden från och med ingången av 2016. I samband med att beviljandet överfördes var målsättningen att utveckla körkorts- och tillståndsförfarandena, bland annat genom att ge möjlighet till mer omfattande sam användning av ett fotografi för att minska kostnaderna för körkort och tillstånd.

Enligt 31 § i körkortslagen ska körkortet överensstämja med körkortsmodellen enligt bilaga I till direktiv 2006/126/EG om körkort. På körkortet ska det finnas ett fotografi av innehavaren. Enligt 10 § 1 mom. 2 punkten i körkortslagen ska fotografiet uppfylla kraven på passfotografi, med undantag av kravet att fotografiet får vara högst sex månader gammalt. Som fotografi för kortet kan man också använda ett fotografi som tidigare har förts in i fordonstrafikregistret. Fotografiet för körkortet får vara taget högst 15 år tidigare.

I fråga om andra tillstånd som krävs av förare i vägtrafik ska det på körtillståndet för taxiförare och på yrkeskompetenskortet för förare av tunga fordon finnas ett fotografi av innehavaren. Bestämmelser om fotografiet för körtillståndet för taxiförare finns i statsrådets förordning om yrkeskompetens för taxiförare (825/2009). Yrkeskompetenskortet för förare av tunga fordon baserar sig på Europeiska unionens lagstiftning. I 18 § i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) föreskrivs det att kortet ska motsvara den modell som finns i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG. Bestämmelser om fotogra-

RP 129/2016 rd

fiet finns i 9 § i statsrådets förordning om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (640/2007).

I praktiken innebär en större sammanvändning av ett fotografi att passfotografier används på körkort och andra ovannämnda tillstånd. I 4 § i lagen om fordonstrafikregistret finns det bestämmelser om vilka uppgifter som i fråga om fysiska personer får föras in i registret. Till dessa uppgifter hör också ett fotografi och ett namnteckningsprov av personen.

I 19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) föreskrivs det om utlämnande av information ur polisens personregister. Enligt 1 mom. 1 punkten får till Trafiksäkerhetsverket lämnas ut de uppgifter som avses i 11 § 1 mom. 5 punkten i lagen om fordonstrafikregistret. För närvarande innehåller den nämnda 5 punkten inga bestämmelser om rätt att som överförbar information få fotografier eller namnteckningsprov som förts in i polisens informationssystem.

Den berörda 5 punkten i 11 § 1 mom. i lagen om fordonstrafikregistret gäller uppgifter som Trafiksäkerhetsverket kan få av polisen för beviljande av de tillstånd som anges i bestämmelsen. Beviljande av vissa tillstånd, som körtillstånd för taxiförare och undervisningstillstånd, kräver lämplighetsprövning där även personens brottsliga bakgrund beaktas på det sätt som föreskrivs i lag. Avsikten är att de nuvarande förfarandena för strafforder och ordningsbot ska ersättas i enlighet med lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) med ett nytt domstolsexternt summariskt förfarande för brottmål tidigast den 1 december 2016. I och med det nya förfarandet fås information om brott som begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och straffen till följd av dessa brott och om andra påföljder ur polisens register och inte ur justitieförvaltningens system till den del polisen har förordnat påföljderna. Därför ska bestämmelsen om vilken information som fås av polisen ändras.

För lämplighetsprövning med anknytning till undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare, trafiklärartillstånd och tillstånd för bilskola behöver Trafiksäkerhetsverket uppgifter om brott. I 11 § 1 mom. finns bestämmelser om de uppgifter som fås av polisen för beviljande av tillstånd. Prövningen kan dock påverkas av uppgifter om brott som inte polisen utan Tullen eller Gränsbevakningsväsendet utreder. Momentet ska ändras så att det innehåller bestämmelser om behövliga brottsuppgifter som fås av förundersökningsmyndigheterna och inte bara av polisen. Ändringen kräver motsvarande ändringar i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) och lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015).

Enligt 20 § 1 mom. i lagen om fordonstrafikregistret har en person rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut per telefon för något annat än de syften som särskilt anges i bestämmelsen. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om spärrmarkering. Om en person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas, kan Trafiksäkerhetsverket på skriftlig begäran besluta att personuppgifter som gäller honom eller henne inte får lämnas ut till andra än till dem som anges i den berörda bestämmelsen. År 2015 fick Trafiksäkerhetsverket totalt 274 skriftliga ansökningar av detta slag och sammanlagt har cirka 1 300 sådana ansökningar registrerats i registret.

När en spärrmarkering förs in i befolkningsdatasystemet uppdateras fordonstrafikregistret enligt detta. Enligt 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) kan en spärrmarkering på ansökan göras i befolkningsdatasystemet, om en person har grundad och uppenbar anledning att misstänka att hans eller hennes eller familjens hälsa eller säkerhet är hotad. Uppgifter om hemkommun och bostad samt adress och andra kontaktuppgifter som gäller personen får lämnas ut endast till en myndighet vars rätt att behandla uppgifterna baserar sig på utförande av en arbetsuppgift, en åtgärd

eller ett uppdrag som föreskrivs i eller med stöd av lag och som berör personens rättigheter eller skyldigheter. Man ansöker om spärrmarkering hos magistraten.

I praktiken kan medborgarna ansöka om spärrmarkering både i befolkningsdatasystemet och i fordonstrafikregistret. I fordonstrafikregistret finns det cirka 1 300 spärrmarkeringar som har ansökts hos Trafiksäkerhetsverket och ungefär 9 500 spärrmarkeringar som har uppdaterats till fordonstrafikregistret efter att ha förts in i befolkningsdatasystemet. Förfarandet skulle vara enklare och tydligare om man kan ansöka om spärrmarkering endast hos en instans.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen ändras så att uppgifter om personer som har befullmäktigats av den som gör registreringsanmälan får registreras i fordonstrafikregistret. Då kan man även när registreringen har gjorts utan dokument elektroniskt eller som personärende i situationer där dokument annars inte krävs efteråt granska registreringar som befullmäktigade har gjort. Ändringen främjar användningen av elektroniska registreringstjänster och gör registreringen flexiblere och mera tillförlitlig för medborgarna.

Enligt den föreslagna lagen får man i fortsättningen registrera i fordonstrafikregistret uppgifter om personer som har beviljats rätt att vara vägtransportledare för specialtransporter. I registret antecknas personbeteckning och adress, uppgifter om med godkänt resultat fullgjord utbildning och avlagt prov samt om fortbildning, rättighetens giltighetstid och vägtransportledarkortet. Att registrera de ovannämnda uppgifterna i registret är nödvändigt för uppföljningen av verksamhetsrätten för personer som har fått rättigheten att vara vägtransportledare för specialtransporter. Registeruppgifterna gör det även möjligt att i fortsättningen utveckla utträttandet av ärenden.

Enligt förslaget ska den registeransvarige med samtycke av den som ansöker om körkortstillstånd, körkort eller något annat tillstånd som nämns i lagen ha rätt att för användning på körkortet eller tillståndet få ett passfotografi och namnteckningsprov ur polisens informationssystem. Ändringen ska effektivisera Trafiksäkerhetsverkets körkorts- och tillståndsförfaranden. Den ska också göra det enklare att ansöka om körkort eller något annat tillstånd, eftersom ett nytt fotografi inte behöver lämnas in om ett sådant redan finns i polisens informationssystem.

Lagens bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att få information av andra myndigheter ska också ändras till följd av förnyelsen av förfarandena för strafforder och ordningsbot. När de nya förfarandena träder i kraft fås information om brott som begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och straffen till följd av dessa brott och om andra påföljder ur polisens register och inte ur justitieförvaltningens system till den del polisen har förordnat påföljderna. Bestämmelserna om uppgifter som fås av polisen ska ändras, så att Trafiksäkerhetsverket kan få de brottsuppgifter som behövs vid beviljande av tillstånd som kräver lämplighetsprövning, t.ex. körtillstånd för taxiförare och undervisningstillstånd.

Enligt den föreslagna lagen ska Trafiksäkerhetsverket ha rätt att för lämplighetsprövning vid beviljande av tillstånd få uppgifter om brott av alla förundersökningsmyndigheter och inte bara av polisen. Rätten att få information ska utvidgas till att omfatta alla förundersökningsmyndigheter, så att Trafiksäkerhetsverket också får information om de brott som Tullen eller Gränsbevakningsväsendet reder ut.

I lagen föreslås också ändringar som gäller begränsning av utlämnandet av uppgifter. I fortsättningen ska en persons rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut omfatta alla former av utlämnande av uppgifter. Enligt gällande lag kan en person endast förbjuda att uppgifter lämnas ut per telefon.

Ur lagen stryks också möjligheten att ansöka om separat spärrmarkering i fordonstrafikregistret. Redan i dagsläget uppdateras fordonstrafikregistret när en spärrmarkering förs in i befolkningsdatasystemet. Det att man kan ansöka om spärrmarkering endast hos magistraten kommer att för medborgaren förtydliga var spärrmarkering söks. Största delen av spärrmarkeringarna i registret kommer redan nu direkt från befolkningsdatasystemet. Genom ändringen avlägsnas överlappande funktioner hos myndigheterna. På motsvarande sätt som i gällande lag utvidgas spärrmarkeringen i fordonstrafikregistret till att också gälla personen namn, så att ett fordon utifrån registreringsnumret inte kan knytas till fordonets ägare eller innehavare om denne är spärrmarkerad.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Rätten att använda bilddata som förts in i pass- och identitetskortsregistret på körkort och andra tillstånd där ett fotografi krävs gör det enklare för den sökande att uträtta ärenden och sänker kostnaderna, eftersom ett separat fotografi inte behövs. Priserna på passfotografier och antalet fotografier som priserna inkluderar varierar mycket. I snitt kostar fotografierna cirka 18–20 euro. Uppskattningsvis ungefär 100 000 kunder per år skulle använda möjligheten att använda bilddata på körkort eller andra tillstånd. Det betyder en besparing på sammanlagt cirka 20 miljoner euro för kunderna. Att använda ett fotografi och ett namnteckningsprov som finns lagrade sparar också myndighetsarbete och påskyndar och förenklar förfarandet för beviljande. Det användargränssnitt som behövs vid utlämnandet av uppgifter har beaktats i samband med ändringar av fordonstrafikregistret när beviljandet av körkort och vissa tillstånd som krävs av förare i vägtrafik överfördes till Trafiksäkerhetsverket. Därför uppstår det inte kostnader.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Möjligheten att registrera uppgifter om den befullmäktigade i fordonstrafikregistret kan öka användningen av elektroniska registreringstjänster. Detta underlättar utvecklandet av nya e-tjänster och effektiviserar myndighetsarbetet i statsförvaltningen. Dessutom förbättrar registreringen av uppgifter om den befullmäktigade registreringarnas och registeruppgifternas tillförlitlighet.

Det att separat spärrmarkering i fordonstrafikregistret inte längre kan ansökas, utan att fordonstrafikregistret uppdateras när en spärrmarkering förs in i befolkningsdatasystemet, kommer att minska mängden tjänstearbete med ungefär 0,1 årsverken vid Trafiksäkerhetsverket.

3.3 Genomförande av regeringsprogrammet

Ett av målen i regeringsprogrammet är att göra de offentliga tjänsterna användarorienterade och i första hand digitala, så att det för den offentliga ekonomin nödvändiga produktivitetssprånget ska lyckas. De föreslagna ändringarna i lagen om fordonstrafikregistret stöder i detta hänseende regeringsprogrammet.

Ett annat mål i regeringsprogrammet är att den offentliga förvaltningen ska förbinda sig att inte begära samma information av medborgare och företag flera än en gång. Propositionen främjar införandet av denna princip.

Lagförslaget ger också ett smidigare utbyte av information mellan myndigheterna, vilket är ett av målen i regeringsprogrammet.

4 Beredningen av propositionen

4.1 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utlåtande om propositionen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Patent- och registerstyrelsen, Befolkningsregistercentralen, Dataombudsmannens byrå, Polisstyrelsen, Trafikförsäkringscentralen, Konkurrens- och konsumentverket, Privata Besiktningstillämnas Förbund rf, A-Katsastus Oy, K1 Katsastajat Oy, Autoalan Keskusliitto ry, Automobilförbundet rf, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Linja-autoliitto ry, Suomen Taksiliitto ry, Autokatsastajat AK ry, Bilimportörerna rf, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, A-Vakuutus Oy, Pohjola Försäkring Ab, Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, If Skadeförsäkringsbolag Ab, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö – Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland ry, specialtransportexperter vid närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Suomen Erikoiskuljetusten Liikenteenohjaajat SEKLI ry.

På begäran om utlåtande svarade finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Patent- och registerstyrelsen, Befolkningsregistercentralen, Dataombudsmannens byrå, Polisstyrelsen, Trafikförsäkringscentralen, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Linja-autoliitto ry, Suomen Taksiliitto ry, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry och Suomen Erikoiskuljetusten Liikenteenohjaajat SEKLI ry.

Överlag ansåg remissinstanserna att de övergripande målen i propositionen kan understödhas. Flera remissinstanser ansåg att lagändringarna främjar ibruktagandet av digitala tjänster och fullskaligare nyttjande av elektronisk information än tidigare.

Trafikförsäkringscentralen lyfte i sitt utlåtande fram de positiva effekterna av lagen om registrering av fordon på tillgången på registreringstjänster och på kolavtrycket.

Såväl Linja-autoliitto ry som Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry såg det som en bra sak att den registeransvarige för fordonstrafikregistret vid beviljande av körkort och andra tillstånd som krävs i vägtrafiken ska ha rätt att få passfotografier och namnunderteckningsprov ur polisens informationssystem. Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry framhåller i sitt utlåtande särskilt nyttan ur lönsamhetsperspektiv för yrkesförarna, eftersom lagändringen sänker ansökningskostnaderna för tillstånd och kort som yrkesförarna ofta måste förnya.

Suomen Erikoiskuljetusten Liikenteenohjaajat SEKLI ry konstaterade i sitt utlåtande att propositionen innebär en efterlängtd förbättring. Lagändringen förbättrar påtagligt myndigheternas möjligheter att övervaka skötseln av ärenden som har anknytning till registret. Särskilt stor blir nyttan av ett register över vägtransportledare för specialtransporter som är uppdaterat, tillförlitligt och lätt att kontrollera för den ledande vägtransportledare som ska kontrollera att de övriga som deltar i specialtransporten har giltiga tillstånd att delta i den.

Dataombudsmannens byrå fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid motiveringarna till 3 § när det gäller registrering av uppgifter om vägtransportledare för specialtransporter i registret. Dessutom fäste dataombudsmannens byrå uppmärksamhet vid det föreslagna 20 § 3 mom., som gällde vidare utlämning av uppgifter som omfattas av spärrmarkering och underrättande

av begränsningen för dem. Dataombudsmannens byrås utlåtande har beaktats i förslaget. Motiveringarna till 3 § har förtydligats och den punkt i 20 § 3 mom. som betraktades som problematisk har strukits.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om fordonstrafikregistret

3 §. De registrerade. I 2 mom. ska det enligt förslaget fogas in en ny 9 punkt, enligt vilken det i registret får föras in uppgifter om fysiska personer som är befullmäktigade av den som gör registreringsanmälan.

Dessutom föreslås i 2 mom. en ny 10 punkt, enligt vilken uppgifter om fysiska personer som förordnats till vägtransportledning vid specialtransporter får föras in i registret.

5 §. Andra uppgifter som registreras om fysiska personer. I 1 mom. föreslås en ny 15 punkt, enligt vilken det i fråga om fysiska personer utöver basuppgifter får registreras för registrets syfte behövliga uppgifter om rätten att arbeta som vägtransportledare för specialtransporter, uppgifter om med godkänt resultat fullgjord utbildning och avlagt prov samt uppgifter om fortbildning, rättighetens giltighetstid och vägtransportledarkortet.

Kortet för vägtransportledare för specialtransporter (det s.k. EKL-kortet) kan beviljas en sökande som har deltagit i en grundkurs för vägtransportledning vid specialtransporter och där-efter godkänts i provet. Rätten att fungera som vägtransportledare för specialtransporter är i kraft i fem år och den kan förlängas om personen deltar i fortbildning och får godkänt i provet i fråga. Uppgifter om giltighetstiden för rätten att fungera som vägtransportledare för specialtransporter behövs när den sökande beviljas förlängning av rätten. Förlängningen löper fem år från den dag då gällande rätt upphör. Tillsynsmyndigheterna får vid behov be Trafiksäkerhetsverket lämna uppgifter om rättens giltighet till exempel om den sökande har tappat sitt EKL-kort.

11 §. Rätt att få uppgifter från myndigheter. Paragrafens 1 mom. 1 punkt, som gäller uppgifter som fås från befolkningsdatasystemet, ska uppdateras så att den hänvisar till den spärmarke-ring som avses i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregister-centralens certifikattjänster. I den gällande bestämmelsen hänvisas det till begränsningen av utlämnande av uppgifter enligt 25 § 4 mom. i befolkningsdatalagen (507/1993), som är upphävd.

Till 1 mom. 5 punkten ska det enligt förslaget fogas en bestämmelse om den registeransvariges rätt att med samtycke av den sökande använda ett pass- eller identitetskorts fotografi och ett namnteckningsprov som förts in i registret över pass och identitetskort på ett körkortstillstånd, körkort eller ett annat tillstånd som nämns i punkten eller ett förarkort.

Uppgifterna i fråga kan vara införda i samband med en ansökan om pass eller identitetskort, och de ska få behandlas bara i tjänsteuppgifter som anknyter till beviljande av det körkort eller tillstånd som har sökts. Uppgifterna ska i enlighet med 17 § 2 mom. 16 punkten i lagen om fordonstrafikregistret kunna lämnas ut för tillverkning och leverans av körkort till den som tillverkar och levererar kortet eller tillståndet. Enligt 8 punkten ska uppgifterna också kunna användas för identifiering av den som ska delta i en förarexamen. I ansökan ska den sökandes samtycke till användningen av fotografiet och namnteckningsprovet begäras.

Till 1 mom. 5 punkten fogas också Trafiksäkerhetsverkets rätt att från polisen få uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och om påförda straff och andra påföljder för dessa brott. Det är fråga om uppgifter om bötesstraff som Trafiksäkerhetsverket och polisen behöver för administrationen av körrätt.

I 1 mom. ska det enligt förslaget fogas in en ny 10 punkt med bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att från förundersökningsmyndigheterna få behövliga brottsuppgifter när det gäller de tillstånd som kräver lämplighetsprövning och som nämns i punkten. För närvarande finns det bestämmelser om rätten att få information från polisen, men det finns inga bestämmelser om rätten att få information från de andra förundersökningsmyndigheterna, dvs. Gränsbevakningsväsendet och Tullen. Även dessa kan emellertid utreda brott som ska beaktas vid lämplighetsprövningen. I praktiken är det fråga om brottsanmälningsuppgifter, brottsbe-teckningar samt information om i vilket behandlingsskede det ärende som är av betydelse för beviljandet av tillstånd är. Dessa uppgifter har av förundersökningsmyndigheterna förts in i informationssystemet för polisärenden.

13 §. *Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter.* Till 2 mom. fogas en bestämmelse om att annat utlämnande av uppgifter än utlämnande av uppgifter som mottagaren får som ett enskilt utlämnande förutsätter tillstånd av Trafiksäkerhetsverket. Vid utlämnandet av uppgifter ska man beakta huruvida det är fråga om utlämnande av en enskild uppgift eller om utlämnande av flera uppgifter med stöd av en enda grund för urvalet eller en kombination av grunder för urvalet. Uppgifter lämnas med stöd av en begäran eller ansökan som lämnas till Trafiksäkerhetsverket. Utgångspunkten för utlämnandet av en enskild uppgift är att utlämnandet inte begränsas, om inte något annat följer av begränsningarna av utlämnande av uppgifter i 20 §.

Med undantag för uppgifter som lämnas ut som ett enskilt utlämnande är förutsättningen för utlämnandet av uppgifter att det finns en laglig grund för det och att mottagaren använder uppgifterna för det syfte som anges i begäran. När det gäller andra uppgifter än uppgifter som lämnas som ett enskilt utlämnande ska bland annat användningsändamålet för uppgifterna och sättet att skydda uppgifterna anges. Trafiksäkerhetsverket ska ha prövningsrätt i fråga om utlämnandet av uppgifterna. Vid prövningen av om uppgifterna ska lämnas ut ska man beakta de allmänna förutsättningarna för utlämnande av uppgifter. Vid behov ska den sökande lämna en kompletterande utredning om till exempel användningen av uppgifterna. Trafiksäkerhetsverket kan neka till att lämna ut uppgifter, om de allmänna förutsättningarna för att lämna ut uppgifter inte uppfylls.

I 2 mom. stryks bestämmelsen om att andra uppgifter än uppgifter som utlämnas enskilt och statistikuppgifter får lagras i mottagarens datasystem endast med den registeransvariges tillstånd. Enligt 3 § 2 mom. i personuppgiftslagen betyder registrering behandling av personuppgifter och därför behövs ingen separat bestämmelse om tillstånd för registrering av uppgifter.

19 §. *Utlämnande av uppgifter för andra ändamål.* Det föreslås att 1 mom. 3 punkten som gäller rätten att lämna ut uppgifter för statistikföring eller forskning ska strykas. I 14 och 15 § i personuppgiftslagen (523/1999) föreskrivs det om rätten att behandla uppgifter för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistiska syften och i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) om sekretessbelagda handlingar.

20 §. *Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att den rätt en person har att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut också ska gälla andra sätt att lämna ut uppgifter än utlämnande per telefon. Hänvisningen i den gällande bestämmelsen till att förbjuda att adressuppgifter lämnas ut till följd av en begäran per telefon ska strykas.

Det föreslås att möjligheten att begära separat spärrmarkering hos Trafiksäkerhetsverket ska strykas i 2 mom. Däremot ska momentet innehålla en informativ hänvisning till spärrmarkering, som kan sökas med stöd av 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. Enligt det berörda 36 § 2 mom. ska spärrmarkering ansökas hos magistraten skriftligen eller på något annat bevisligt sätt. En spärrmarkering som registrerats i befolkningsdatasystemet förs redan för närvarande över till fordonstrafikregistret av de program som styr systemen.

En spärrmarkering i befolkningsdatasystemet har i dagsläget mindre omfång än en spärrmarkering i fordonstrafikregistret och omfattar inte personens namn. Därför ska det i momentet också finnas bestämmelser om att när en spärrmarkering överförs från befolkningsdatasystemet till fordonstrafikregistret ska den utvidgas till att också omfatta personens namn. På detta sätt kan ett fordon till exempel utifrån registreringsnumret inte knytas till ägaren eller innehavaren om denne är spärrmarkerad. En motsvarande utvidgning av en spärrmarkering föreskrivs i det gällande 3 mom.

I 3 mom. föreskrivs det att de begränsningar av utlämnande av uppgifter som avses i 1 och 2 mom. inte hindrar utlämnande av uppgifter till myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, avtalsregistrerare, förarexamensmottagare, handläggare av kort för färdskrivare vid vägtransporter och sådana serviceproducenter som avses i körkortslagen, lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare, lagen om yrkeskompetens för taxiförare och vägtrafiklagen för skötseln av lagstadgade uppgifter. I den gällande paragrafen föreskrivs det redan om såväl förbud mot att lämna ut adressuppgifter som spärrmarkering.

Enligt 4 mom. ska Trafiksäkerhetsverket när det lämnar ut uppgifter som omfattas av en begränsning av utlämnande enligt 2 mom. samtidigt underrätta mottagaren om begränsningen för utlämnandet och om begränsningarna för användningen och skyddet av uppgifterna. Genom detta underrättelseförfarande vill man säkerställa att den part som tar emot uppgifterna är medveten om de utlämnade uppgifternas speciella karaktär och att parten kan beakta detta när den planerar sin egen process beträffande användningen och skyddet av uppgifterna.

1.2 Lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

Det föreslås att 28 § 1 mom. 1 punkten, som gäller utlämnande av uppgifter till Trafiksäkerhetsverket, ska ändras så att Trafiksäkerhetsverket av Gränsbevakningsväsendet får de behövliga uppgifter som avses i den föreslagna 11 § 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret. Som det i motiveringen till den berörda bestämmelsen konstateras är det fråga om uppgifter om misstänkta brott som Gränsbevakningsväsendet utreder och som påverkar lämplighetsprövningen av de tillstånd som nämns i den berörda punkten i lagen om fordonstrafikregistret. I punkten ändras också hänvisningen till paragrafen i luftfartslagen (864/2014) om Trafiksäkerhetsverkets rätt att få upplysningar för bedömning av förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla ett tillstånd. Ändringen är av teknisk karaktär.

1.3 Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

Det föreslås att 17 § 1 mom. 2 punkten, som gäller utlämnande av uppgifter till Trafiksäkerhetsverket, ska ändras så att Trafiksäkerhetsverket av Tullen får de behövliga uppgifter som avses i den föreslagna 11 § 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret. Som det i motiveringen till den berörda bestämmelsen konstateras är det fråga om uppgifter om misstänkta brott som Tullen utreder och som påverkar lämplighetsprövningen av de tillstånd som nämns i den berörda punkten i lagen om fordonstrafikregistret.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv tryggt. Om skydd av personuppgifter föreskrivs närmare genom lag. Riksdagens grundlagsutskott har i sina utlåtanden (bl.a. GrUU 35/2008 rd) konstaterat att det med avseende på grundlagsbestämmelsen om skyddet för personuppgifter är viktigt att det föreskrivs åtminstone om registreringens syfte, innehållet i de registrerade personuppgifterna, de tillåtna användningsändamålen inklusive om uppgifterna kan utlämnas, förvaringstiden och rättssäkerheten för de registrerade. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska vara heltäckande och detaljerad. Kravet på att bestämmelser ska utfärdas genom lag gäller också möjligheten att lämna ut personuppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd). Frågor som gäller personuppgifter ingår i förvaltningsutskottets kompetensområde och utskottets riktlinjer om bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter stämmer överens med grundlagsutskottets ovannämnda ställningstagande.

Den föreslagna lagens 3, 5, 11 och 20 § gäller skydd av personuppgifter. Genom ändringarna kompletteras regleringen, så att den bättre motsvarar de nuvarande behoven av registrering av uppgifter och utlämnande av uppgifter. Till 5 § ska rätt att registrera uppgifter om den som befullmäktigats av den som gör registreringsanmälan och om vägtransportledare för specialtransporter fogas. I motiveringarna till de berörda paragraferna motiveras behovet av att registrera uppgifter. I 4 och 5 § i lagen om fordonstrafikregistret finns det noggranna bestämmelser om vilka uppgifter som i fråga om fysiska personer får föras in i registret. I lagen föreskrivs det också om korrigering av uppgifter samt radering och utlämnande av uppgifter ur registret.

Enligt det föreslagna tillägget till 11 § får Trafiksäkerhetsverket rätt att som den registeransvarige, med samtycke av den som ansöker om körkort eller ett annat tillstånd, få ett sådant fotografi av denne och prov på dennes namnteckning som har förts in i polisens pass- och identitetskortsregister. Enligt 4 § i lagen om fordonstrafikregistret hör ett fotografi och ett namnteckningsprov till de uppgifter om fysiska personer som får föras in i registret.

I förslaget till 11 § föreskrivs det också om Trafiksäkerhetsverkets rätt att få uppgifter av polisen och andra förundersökningsmyndigheter. Till 1 mom. 5 punkten fogas rätt att från polisen få uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och om påförda straff och andra påföljder för dessa brott. Bestämmelser om erhållande av de berörda uppgifterna finns redan i den gällande paragrafens 1 mom. 3 punkt. Det ska också föreskrivas om erhållande av uppgifter från polisen. När förfarandena för straff och ordningsbot förnyas kommer nämligen de berörda uppgifterna att kunna fås från polisens register i de fall där polisen förordnat påföljderna. Det är fråga om uppgifter om bötesstraff som Trafiksäkerhetsverket och polisen behöver för administrationen av körrätt.

Till 11 § ska också fogas en ny 10 punkt, enligt vilken Trafiksäkerhetsverket har rätt att av förundersökningsmyndigheterna få de uppgifter om brott som behövs för lämplighetsprövning i samband med beviljande av undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare och trafiklärartillstånd samt för tillstånd att driva bilskola. I den gällande 11 § föreskrivs det endast om erhållande av dessa uppgifter från polisen, även om också Tullen och Gränsbevakningsväsendet kan utreda dessa brott. I körkortslagen (386/2011) och lagen om yrkeskompetens för taxiförare (695/2009) föreskrivs det om att Trafiksäkerhetsverket kan bevilja de tillstånd som avses i 11 § 1 mom. 5 och 10 punkten liksom också om förutsättningarna för beviljande av de berörda tillstånden.

RP 129/2016 rd

Bestämmelserna i 20 § ska ändras så att separat spärrmarkering i fordonstrafikregistret inte längre kan sökas. Detta kan inte anses försämra integritetsskyddet, eftersom de motsvarande spärrmarkeringarna systematiskt förs över från befolkningsdatasystemet till fordonstrafikregistret. En informativ hänvisning om denna möjlighet ska finnas i paragrafen. Dessutom ska bestämmelserna i 20 § om en spärrmarkering som förs över från befolkningsdatasystemet utvidgas till att i fordonstrafikregistret också omfatta personers namn på samma sätt som i den gällande paragrafen.

Med stöd av de ovan anförda grunderna kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) 19 § 1 mom. 3 punkten,
ändras 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. 14 punkten, 11 § 1 mom. 1, 5 och 9 punkten samt 13 och 20 §, av dem 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. 14 punkten och 11 § 1 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 76/2015, 11 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 859/2005, 11 § 1 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 588/2005 och 20 § sådan den lyder i lagarna 403/2005 och 76/2015, samt
fogas till 3 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 697/2006, 276/2007 och 76/2015, nya 9 och 10 punkter, till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 60/2006, 697/2006, 234/2007, 276/2007, 698/2009 och 76/2015, en ny 15 punkt och till 11 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 588/2005, 859/2005, 1301/2009 och 76/2015, en ny 10 punkt som följer:

3 §

De registrerade

I registret får dessutom föras in uppgifter om fysiska personer som

- 8) har den kompetens som föreskrivs i lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare (273/2007) eller lagen om yrkeskompetens för taxiförare (695/2009) eller har anmält sig till utbildning eller prov som krävs för denna kompetens,
- 9) har befullmäktigats av den som gör registreringsanmälan,
- 10) har förordnats att reglera trafiken som vägtransportledare vid specialtransporter.

5 §

Andra uppgifter som registreras om fysiska personer

I fråga om fysiska personer får utöver basuppgifter registreras för registrets syfte behövliga

- 14) uppgifter om beviljande av parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning,
 - 15) uppgifter om rätt att arbeta som vägtransportledare för specialtransporter, om med godkänt resultat fullgjord utbildning och avlagt prov samt om fortbildning, rättighetens giltighetstid och vägtransportledarkortet.
-

11 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, personbeteckning, adress, hemkommun, födelsehemkommun, födelsestat, medborgarskap, modersmål och kontaktspråk och dödsfall samt uppgift om spärrmarkering enligt 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009),

5) från polisen

a) uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och om påförda straff och andra påföljder för dessa brott samt uppgifter om tillgrepp av motordrivna fordon och släpfordon, om körrätt och ansökan om sådan, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningstillstånd, trafiklärtillstånd, körtillstånd för taxiförare, parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning, körkort och anteckningar om yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare i körkort, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, körförbud och grunderna för dem, indragning av ADR-körtillstånd, administrativa påföljder i anslutning till körrätt samt körkortstillstånd och andra tillstånd samt uppgifter om överlämnande och omhändertagande av de körkort och tillstånd som avses här,

b) med samtycke av den som ansöker om körkort eller om ett tillstånd eller förarkort som nämns i denna punkt ett sådant fotografi av den sökande och en sådan bild av den sökandes namnteckning som har förts in i polisens pass- och identitetskortsregister,

9) från gränsbevakningsväsendet uppgifter om temporärt körförbud och grunderna för det samt om omhändertagande av körkort,

10) från förundersökningsmyndigheter de brottsuppgifter som behövs för lämplighetsprövning i anslutning till beviljande av undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare och trafiklärtillstånd samt i anslutning till tillstånd att driva bilskola.

13 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Den registeransvarige bestämmer om utlämnandet av uppgifter.

En uppgift får inte lämnas ut om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas äventyra den registrerades integritetsskydd, den registrerades intressen eller rättigheter eller statens säkerhet. För att lämna ut uppgifter till mottagare i andra än i enskilda fall krävs Trafiksäkerhetsverkets tillstånd.

20 §

Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter

En person har, utöver vad som föreskrivs i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut.

Bestämmelser om ansökan om spärrmarkering finns i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. När en spärrmarkering förs in i registret, utvidgas begränsningen i fråga om utlämnandet av uppgifter till att omfatta även den fysiska personens namn.

De begränsningar av utlämnande av uppgifter som avses i 1 och 2 mom. ska inte hindra att uppgifter lämnas ut

RP 129/2016 rd

1) för att användas av myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, förarexamensmottagare, avtalsregistrerare eller handläggare av kort för färdskrivare vid vägtransporter,

2) för att användas av serviceproducenter som avses i körkortslagen, lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare, lagen om yrkeskompetens för taxiförare eller vägtrafiklagen, eller

3) för någon annan än i 1 och 2 mom. avsedd lagstadgad användning.

När Trafiksäkerhetsverket lämnar ut i 2 mom. avsedda uppgifter som omfattas av en begränsning av utlämnande, ska mottagaren samtidigt underrättas om begränsningen samt om begränsningarna i fråga om användning av och skydd för uppgifterna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005)
28 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1182/2013, som följer:

28 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

1) till Trafiksäkerhetsverket i enlighet med 11 § 1 mom. 9 och 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som anges i lagen om sjöfartsskydd och för övervakning av luftfarten samt enligt 50 § i luftfartslagen (864/2014) för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) 17 § 1 mom. 2 punkten som följer:

17 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får Tullen lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister och även genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

2) till Trafiksäkerhetsverket uppgifter enligt 11 § 1 mom. 7 och 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som föreskrivs i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, enligt 50 § i luftfartslagen för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd samt för utförande av de beskattningsuppgifter som föreskrivs för Trafiksäkerhetsverket i lag,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 8 september 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Kommunikationsminister Anne Berner

1.

Lag

om ändring av lagen om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) 19 § 1 mom. 3 punkten,
ändras 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. 14 punkten, 11 § 1 mom. 1, 5 och 9 punkten samt
 13 och 20 §, av dem 3 § 2 mom. 8 punkten, 5 § 1 mom. 14 punkten och 11 § 1 mom. 5 punk-
 ten sådana de lyder i lag 76/2015, 11 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 859/2005, 11 §
 1 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 588/2005 och 20 § sådan den lyder i lagarna 403/2005
 och 76/2015, samt
fogas till 3 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 697/2006, 276/2007 och
 76/2015, nya 9 och 10 punkter, till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna
 60/2006, 697/2006, 234/2007, 276/2007, 698/2009 och 76/2015, en ny 15 punkt och till 11 § 1
 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 588/2005, 859/2005, 1301/2009 och 76/2015,
 en ny 10 punkt som följer:

Gällande lydelse

Förslagen lydelse

3 §

3 §

De registrerade

De registrerade

 I registret får dessutom föras in uppgifter
 om fysiska och juridiska personer som

 I registret får dessutom föras in uppgifter
 om fysiska personer som

 8) har den kompetens som föreskrivs i la-
 gen om yrkeskompetens för lastbils- och
 bussförare (273/2007) eller lagen om yrkes-
 kompetens för taxiförare (695/2009) eller har
 anmält sig till utbildning eller prov som krävs
 för denna kompetens.

 8) har den kompetens som föreskrivs i la-
 gen om yrkeskompetens för lastbils- och
 bussförare (273/2007) eller lagen om yrkes-
 kompetens för taxiförare (695/2009) eller har
 anmält sig till utbildning eller prov som krävs
 för denna kompetens,

*9) har befullmäktigats av den som gör regi-
 streringsanmälan,*

*10) har förordnats att reglera trafiken som
 vägtransportledare vid specialtransporter.*

5 §

5 §

*Andra uppgifter som registreras om fysiska
 personer*

*Andra uppgifter som registreras om fysiska
 personer*

I fråga om fysiska personer får utöver bas-

I fråga om fysiska personer får utöver bas-

uppgifter registreras för registrets syfte behövliga

14) uppgifter om beviljande av parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning.

11 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, personbeteckning, adress, hemkommun, födelsehemkommun, födelsestat, medborgarskap, modersmål och kontaktspråk och dödsfall samt uppgifter om sådana begränsningar av utlämnandet av uppgifter som avses i 25 § 4 mom. i befolkningsdatalagen (507/1993),

5) från polisen uppgifter om tillgrepp av motordrivna fordon och släpfordon samt uppgifter om körrätt och ansökan om sådan, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningstillstånd, trafiklärartillstånd, körtillstånd för taxiförare, parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning, körkort och anteckningar om yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare i körkort, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, körförbud och grunderna för dem, indragning av ADR-körtillstånd, administrativa påföljder i anslutning till körrätt samt körkorts-tillstånd och andra tillstånd, uppgifter om brott som behövs för lämplighetsprovning i anslutning till beviljande av undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare och trafiklärartillstånd samt i anslutning till tillstånd att driva bilskola samt uppgifter om överlämnande och omhändertagande av de körkort och tillstånd som avses här,

uppgifter registreras för registrets syfte behövliga

14) uppgifter om beviljande av parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning,

15) uppgifter om rätt att arbeta som vägtransportledare för specialtransporter, om med godkänt resultat fullgjord utbildning och avlagt prov samt om fortbildning, rättighetens giltighetstid och vägtransportledarkortet.

11 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, personbeteckning, adress, hemkommun, födelsehemkommun, födelsestat, medborgarskap, modersmål och kontaktspråk och dödsfall samt uppgift om spärrmarkering enligt 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009),

5) från polisen

a) uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och om påförda straff och andra påföljder för dessa brott samt uppgifter om tillgrepp av motordrivna fordon och släpfordon, om körrätt och ansökan om sådan, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningstillstånd, trafiklärartillstånd, körtillstånd för taxiförare, parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning, körkort och anteckningar om yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare i körkort, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, körförbud och grunderna för dem, indragning av ADR-körtillstånd, administrativa påföljder i anslutning till körrätt samt körkorts-tillstånd och andra tillstånd samt uppgifter om överlämnande och omhändertagande av de körkort och tillstånd som avses här,

b) med samtycke av den som ansöker om körkort eller om ett tillstånd eller förarkort som nämns i denna punkt ett sådant fotografi

 9) från gränsbevakningsväsendet uppgifter om temporärt körförbud och grunderna för det samt om omhändertagande av körkort.

 av den sökande och en sådan bild av den sökandes namnteckning som har förts in i polisens pass- och identitetskortsregister,

9) från gränsbevakningsväsendet uppgifter om temporärt körförbud och grunderna för det samt om omhändertagande av körkort,

10) från förundersökningsmyndigheter de brottsuppgifter som behövs för lämplighetsprövning i anslutning till beviljande av undervisningstillstånd, körtillstånd för taxiförare och traficklärartillstånd samt i anslutning till tillstånd att driva bilskola.

13 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Den registeransvarige bestämmer om utlämnandet av uppgifter.

En uppgift får inte lämnas ut, om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas äventyra den registrerades integritetsskydd, den registrerades intressen eller rättigheter eller statens säkerhet. *Andra uppgifter än uppgifter som utlämnas enskilt och statistikuppgifter får lagras i mottagarens datasystem endast med den registeransvariges tillstånd.*

13 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Den registeransvarige bestämmer om utlämnandet av uppgifter.

En uppgift får inte lämnas ut om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas äventyra den registrerades integritetsskydd, den registrerades intressen eller rättigheter eller statens säkerhet. *För att lämna ut uppgifter till mottagare i andra än i enskilda fall krävs Trafiksäkerhetsverkets tillstånd.*

19 §

Utlämnande av uppgifter för andra ändamål

 3) för statistikföring, historisk eller vetenskaplig forskning och annan därmed jämförbar forskning, om de villkor som föreskrivs i personuppgiftslagen för utlämnande för dessa ändamål uppfylls, och statistikuppgifter,

19 §

Utlämnande av uppgifter för andra ändamål

(Upphävs)

20 §

Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter

En person har dessutom, utöver vad som bestäms i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut *per telefon till andra än myndig-*

20 §

Andra begränsningar av utlämnande av uppgifter

En person har, utöver vad som föreskrivs i 30 § i personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att hans eller hennes adressuppgifter lämnas ut.

heter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, förarexamensmottagare, avtalsregistrerare eller sådana serviceproducenter som avses i körkortslagen, lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare, lagen om yrkeskompetens för taxiförare och vägtrafiklagen eller för någon annan i lag föreskriven användning.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas, kan Trafiksäkerhetsverket på skriftlig begäran besluta att personuppgifter som gäller honom eller henne inte får lämnas ut ur registret till andra än myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, avtalsregistrerare, förarexamensmottagare, till handläggare av kort för färdskrivare vid vägtransporter och sådana serviceproducenter som avses i körkortslagen, lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare, lagen om yrkeskompetens för taxiförare och vägtrafiklagen för skötseln av i lag föreskrivna uppgifter. Detta beslut kan första gången gälla högst fem år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas med två år i sänder.

När en sådan i befolkningsdatasystemet registrerad begränsning av utlämnande av uppgifter som avses i 11 § 1 mom. 1 punkten överförs till registret skall begränsningen utvidgas till att omfatta de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf. Att begränsningen utvidgas hindrar inte att personuppgifterna lämnas ut till dem som avses i 2 mom.

När uppgifter som omfattas av en i 2 eller 3 mom. avsedd begränsning av utlämnande av uppgifter lämnas ut, skall mottagaren samtidigt underrättas om begränsningen samt om begränsningarna i fråga om användning av och skydd för uppgifterna. Av särskilda skäl kan den registeransvarige besluta att mottagaren inte underrättas om utlämningsbegränsningen, ifall den uppgift som lämnas ut och dess användningsändamål är sådana att syftet med begränsningen av utlämnande av uppgifter inte bedöms äventyras av att mottagaren inte underrättas om utlämningsbegränsningen.

Bestämmelser om ansökan om spärrmarkering finns i 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. När en spärrmarkering förs in i registret, utvidgas begränsningen i fråga om utlämnandet av uppgifter till att omfatta även den fysiska personens namn.

De begränsningar av utlämnande av uppgifter som avses i 1 och 2 mom. ska inte hindra att uppgifter lämnas ut

1) för att användas av myndigheter, Trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, besiktningsförrättare, förarexamensmottagare, avtalsregistrerare eller handläggare av kort för färdskrivare vid vägtransporter,

2) för att användas av serviceproducenter som avses i körkortslagen, lagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare, lagen om yrkeskompetens för taxiförare eller vägtrafiklagen, eller

3) för någon annan än i 1 och 2 mom. avsedd lagstadgad användning.

När Trafiksäkerhetsverket lämnar ut i 2 mom. avsedda uppgifter som omfattas av en begränsning av utlämnande, ska mottagaren samtidigt underrättas om begränsningen samt om begränsningarna i fråga om användning av och skydd för uppgifterna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) 28 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1182/2013, som följer:

Gällande lydelse

28 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

1) till Trafiksäkerhetsverket i enlighet med 11 § 1 mom. 9 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som anges i lagen om sjöfartsskydd och för övervakning av luftfarten samt enligt 48 § i luftfartslagen för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd,

Föreslagen lydelse

28 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får gränsbevakningsväsendet lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

1) till Trafiksäkerhetsverket i enlighet med 11 § 1 mom. 9 och 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som anges i lagen om sjöfartsskydd och för övervakning av luftfarten samt enligt 50 § i luftfartslagen (864/2014) för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd,

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) 17 § 1 mom. 2 punkten som följer:

Gällande lydelse

17 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får Tullen lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister och även genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

2) till Trafiksäkerhetsverket uppgifter enligt 11 § 1 mom. 7 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som föreskrivs i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, enligt 50 § i luftfartslagen för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd samt för utförande av de beskattningsuppgifter som föreskrivs för Trafiksäkerhetsverket i lag,

Föreslagen lydelse

17 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får Tullen lämna ut behövliga uppgifter ur sina personregister och även genom teknisk anslutning eller som en datamängd enligt följande:

2) till Trafiksäkerhetsverket uppgifter enligt 11 § 1 mom. 7 och 10 punkten i lagen om fordonstrafikregistret, för utförande av de uppdrag som föreskrivs i lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, enligt 50 § i luftfartslagen för bedömning av förutsättningarna för beviljande, förnyande och återkallande av ett tillstånd samt för utförande av de beskattningsuppgifter som föreskrivs för Trafiksäkerhetsverket i lag,

Denna lag träder i kraft den 20 .